





ସଗବେ କୁହକୁ ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ , ମୋ' ଓଡ଼ିଶା

# ପ୍ରାଚୀନତାକୁ **ମାନଶର**



# ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ପିତାମହ-ତିଳକ

କ୍ଷେତ୍ରର ଶାସନର ରଥରକ ତଳେ ଭାରତୀୟ ଅର୍ଥନାତି, ରାଜନୀତି ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନ ଦୟମାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲାବେଳେ, କାଳକଷ୍ମୀ, ଯଶସ୍ଵୀ, ପ୍ରଞ୍ଚାପୁରୁଷ, ନିର୍ଭିକ ସାମ୍ବାଦିକ, ପ୍ରବାଣ ରାଜନୀତିଙ୍କ, ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ଦେଶପ୍ରେମୀ, ପରମ ପୂଜ୍ୟ, ଦାନ ଦୂର୍ବଳର କଷ୍ଟ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ପୁରୋଧ୍ବା ଓ ସ୍ବାଧାନତାର ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ କେଶବ (ବାଲ) ଗଜାଧର ତିଳକ ପୁଣ୍ୟଭୂ ଗଜାଧର ତିଳକ (ପତ୍ର) ଓ ପାର୍ବତୀ ବାଜଙ୍କ କୋଳମଣ୍ଡନ କରି ୧୮୪୭ ମସିହା ଜୁଲାଇ ୨୩ ତାରିଖରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରତ୍ନଗିରି ସହରରେ ଚିତ୍ତପାବନ ତ୍ରାହୁଣ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମଗୁହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମେ କେଶବ ନାମ ଥିଲା । ପରେ ବାଲ ଭାକ ନାମରେ ତିଳକ ପରିଚିତ ହେଲେ । ପିତାମହ ରାମଚନ୍ଦ୍ରାତ୍ମାରୁ ବାଲ ଗଜାଧର ୧୮୪୭ର ମହାନ ବିପ୍ଳବ ବିଷୟରେ ଶୁଣ୍ୟିଥିଲେ । ଏହି ଘଟଣା ତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା । ପିତାମହ ସଂସାର ପରିତ୍ୟାଗ କରି ସମ୍ମାନ ଗୁହଣ କରିବାରୁ ଗଜାଧରଙ୍କ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଲାନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ମରାଠୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକତା କରିବା ସମୟରେ ସଂସ୍କୃତ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ କରି ପାରଦର୍ଶତା ଲାଭ କଲେ । ଚିପଲୁଙ୍କର ନିବନ୍ଧନାଳାକୁ ତିଳକ ପୂର୍ଣ୍ଣପର୍ମାନ କରିବାରୁ ଜାତୀୟତା ମନୋଭାବ ବିକଶିତ ହେଲା । ୧୮୭୭-୭୭ରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଅଂକଳର ଘୋର ଦୂର୍କଳ ବାଲ ଗଜାଧରଙ୍କ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା । ମାତ୍ରଭୂତିର ସ୍ଥାନିମାନ କେବଳ ଶିକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇପାରିବାର ଅନୁଭବ ତିଳକ ହଁ କରିପାରିଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ସାର୍ବଜନୀନ କାକା ଶ୍ରୀ ଗଣେଶ ବାସୁଦେବ ଯୋଷାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲେ । ଗୋପାଳ ଅଗରକର ଓ ତିଳକ ଦୁଇ ବନ୍ଦୁ ଦେଶବାସଙ୍କ ହିତ ପାଇଁ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଜ କରିବାରୁ ସଂକଷିତ ଥିଲେ । ତେଣୁ ଦୁଇ କଷ୍ଟ ଧାର୍ମିକ, ସାମାଜିକ ଓ ରାଜନୀତିକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକରେ ସକ୍ଷିଯ ସଂପର୍କ ରକ୍ଷାକରିଥିଲେ । ଅଗରକର ତେବାନ କଲେଜେରୁ ଏମ.୧.୬. ଓ ତିଳକ ବିମ୍ବ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆଗନ ତିଶ୍ରୀ ହାସଲ କରି ଦେଶସେବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିଥିଲେ । ଚିପଲୁ, ଅଗରକର ଓ ତିଳକ ଚିଟା କଲେ ଶିକ୍ଷା ବିନା ଭାରତରେ ଜନବିଦ୍ୟବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁହଁଁ । ତେଣୁ ସେମାନେ ୧୮୮୦ ସାଲ ଜାନୁଆରୀ ୧ ତାରିଖରେ ନିର୍ମିତ ଛାଲିଶ ସ୍କୁଲ ନାମକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାପନ କଲେ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଦର୍ଶନରେ ହାଂଟର ସାହେବ ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଲେ ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସବରେ ଥିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାମାନେ ଉତ୍ସବରେ ଆଧୁନିକ ପ୍ରସାର କରିବାକୁ ଆଗରର ହେଲେ । ତେବାନ ଶିକ୍ଷା ସମିତି ଆନୁକୂଳ୍ୟରେ ନିର୍ମିତ ଛାଲିଶ ସ୍କୁଲ ଓ ପର୍ମ୍ପୁର୍ବ ନାମକ କଲେଜ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଉତ୍ସବରେ ବିଶେଷ ମହାଦ୍ୱାର୍ପଣ ଥିଲା । ସମିତି ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ବିତର୍କ ଓ ମତାନ୍ତର ଯୋଗୁଁ ତିଳକ ଲଜ୍ଜପା ଦେଇଥିଲେ ।

ପରାଧୀନ ଭାରତୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଓ ମତକୁ ସରକାରଙ୍କ ପାଖରେ  
ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ, ତିଲକ ୧୯୮୧ ରେ ମରାଠୀ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର ‘କେଶରୀ’ ଓ  
ଇଂରାଜୀ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ‘ଦି ମରାଠା’ ଉତ୍ତର୍ଯ୍ୟ ସାପ୍ତାହିକ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । କେଶରାର  
ସମ୍ବାଦକ ଥିଲେ ଅଗରକର ଓ ଦି ମରାଠାର ସମ୍ବାଦକ ଦାର୍ଶିତ ତିଲକ ସ୍ୱଯଂ ଗୃହଣ କରିଥିଲେ ।  
ଉତ୍ତର୍ଯ୍ୟ ପତ୍ରିକା ମରାଠାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଜାତୀୟ ଚେତନା ଓ ରାଜନୀତିକ ଜାଗୃତି ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ  
ସଫଳ ହୋଇଥିଲା । ତିଲକ ଜାତୀୟ ଜନଜୀବନର ସମସ୍ୟାମାନ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ମରାଠୀ  
ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନତି ଓ ବିକାଶରେ ମଧ୍ୟ ସହାୟକ ହୋଇଥିଲେ । ଅଗରକର ସମ୍ବାଦକ ପଦରୁ  
ଓହରିଯିବାରୁ ତିଲକ ଉତ୍ତର୍ଯ୍ୟ ପତ୍ରିକାର ସମ୍ବାଦକ ଦାର୍ଶିତ ଗୃହଣ କରିଥିଲେ ।

ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସର୍ବତ୍ତାର ଅନ୍ଧାନୂକରଣକୁ ତିଳକ ପଥୟ କରୁ ନଥିଲେ । ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ପ୍ରତଳନ ଓ ନାରାୟଣିକ୍ଷା ଉପରେ ତିଳକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ । ବିବାହ ପାଇଁ ବାଳିକାଙ୍କ ବୟସ ଏ ୧୩ ବର୍ଷ ଓ ବାଳକଙ୍କ ବୟସ ୨୯ ବର୍ଷ ଉଚିତ ମନେକରିଥିଲେ । ୪୦ ବର୍ଷ ପରେ ପୁରୁଷ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ କରିବା ଅନୁର୍ଦ୍ଧତି । ଯଦି ସେ ପୁନଃବିବାହ ଚାହାନ୍ତି, ତେବେ ସେ କୌଣସି ବିଧାକୁ ପଢ଼ୁ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ହେବ । ତିଳକ ନିଜେ ଅସ୍ଵର୍ଣ୍ୟତାର ବିରୋଧୀ ଥିଲେ । ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ମହାବ୍ଲୁଷେ ଅତି ଗର୍ବର ସହିତ ପ୍ରାଚାର କରୁଥିଲେ । ସରକାରୀ ଆଳନ ଦାରା ସମାଜ ସଂକାର ପବର୍ତ୍ତନକୁ ତିଳକ ବିଗୋଧ କରୁଥିଲେ । ସାର୍ଵଜନମାନ ସଭାର ନୃତ୍ୟ ସଂପାଦକ ରୂପେ ଗୋପାଳକୁଷ ଗୋଖଲେ ମନୋନାତ ହେଲେ । ଏହି ନିଯୁକ୍ତିର ବୈଧତା ଉପରେ ତିଳକ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାରୁ ବିବାଦ ଉପୁଞ୍ଜିଲା । ତେଣୁ ତିଳକ ତେଜାନ ସୋଧାଇରୁ ଲଞ୍ଛଣ ଦେଲେ ।

୧୨। ୪ ଶର୍ଷେଷ୍ଠର ୨୫ ରେ କାହେଲା ଥିଲା ତେଜପାଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟାଳ୍ୟରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କଂଗ୍ରେସର ସ୍ଥାପନା ହେଲା । ବୟସ ପ୍ରଦେଶ ଶାଖାର ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନରେ ତିଲକ ଅଂଶୁରାଜଙ୍କ କରି ମାରାଠାରାଷ୍ଟ୍ର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ । ଇଂରେଜ ସରକାରଙ୍କ ‘ଡିଭାଇଟ ଆଣ୍ଡ ରୂଲ’ ନାଟି ଯୋଗ୍ଯୁ ବ୍ୟସ ଓ ପୁନେରେ ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ଦଙ୍ଗା ଘଟି ନିରାହ ଜନତାର ପ୍ରାଣହାନୀ ଘଟିଲା । ତିଲକ କଠୋର ଭାବରେ ସମାଲୋଚନା କରି ଇଂରେଜାନଙ୍କର ଚକ୍ଷୁଶ୍ଳଳ ହେଲେ । ସାର ତିଗୋଲୁ ‘ଲକ୍ଷ୍ମିଆନ୍ ଅନ୍ନରେଷ୍ଟ’ ନାମକ ପୁଷ୍ଟକରେ

ତିଳକଙ୍କୁ ସାମ୍ବରଦୟିକତା ଦୋଷରେ ଅଭିସୂଳ କରିଥିଲେ । ତାହା ଥିଲା ଦୁର୍ଜାଗ୍ୟନକ । ତିଳକ ଗଣପତି ଉଷ୍ଣବ ଓ ଶିବାଙ୍ଗ ଉଷ୍ଣବ ମାଧ୍ୟମରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଏକତ୍ରିତ କରିବାରେ ସମାଳ ହୋଇଥିଲେ । ୧୮୯୧ରେ ‘ଆର୍ମ୍ୟ ଆକ୍ତ’ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖି ଯେଉଁ ଭାଷଣ ଦେଲେ, ତାହା ତାଙ୍କ ସର୍ବଭାରତୀୟ ନେତା ରୂପେ ମାନ୍ୟତା ଦେଇଥିଲା । ୧୮୯୪ରେ ତିଳକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସିନେଟର ଫେଲୋ ମନୋନୀତ ହେଲେ । ତା’ ପରବର୍ଷ ପୁନା ନଗରପାଳିକାର ପରିଷଦ ପଦପାଇଁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ୧୮୯୪ ମସିହାରେ ବିଧାନ ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ ପଦରେ ନିର୍ବାଚିତ ହେଲେ । ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରମୁଖ ନେତା ଥୁଲେ ଆଲାନ୍ ଆକ୍ତାରିଆନ୍, ହୁୟମ, ତାଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ଥନ ଦେଉଥିଲେ ତିଳକ । ହୁୟମ୍ କିନ୍ତୁ ଲଂଲକ୍ଷ୍ୟରେ ବିଶ୍ୱାସଘାତକ ବୋଲି ଚିତ୍ରିତ ହେଲେ ।

୧୮୯୪-୯୦ ରେ ଏକ ଭୟଜଳର ଦୁର୍ଲକ୍ଷ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଦେଖାଦେଲା । ତିଳକ ବିଜିନ୍ ଗ୍ରାମ ଓ ଜିଲ୍ଲାମାନ ଗପ୍ତ କରି ରିଲିଫ୍ ଓ ଆର୍ଥିକ ସାହାୟ୍ୟ ଦେବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଦୁର୍ଲକ୍ଷ ସହିତ ପ୍ଲେଟ ମହାମାରୀ ଜନଜାବନକୁ ଅସ୍ତ୍ରବ୍ୟପ୍ତ କରିଦେଲା । ୧୮୯୭ ମାର୍ଚ୍ଚରେ ଏକ କମିଟି ଗଠନ ହେଲା । ତାହାର ଅଧିକାରୀ ରେଣ୍ଟ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ଏହି କମିଟି ଲୋକମାନଙ୍କର କିଛି କାମରେ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ତିଳକ ନିଜ ପକ୍ଷରୁ ସେହାସେବା କେନ୍ଦ୍ରମାନ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଏହି ସେହାସେବାମାନେ ପ୍ରତିଶେଷକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସରଣ କରିବା ସହିତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆପକ୍ଷିତ ନହେବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ । ୧୮୯୭ ଜୁନ ୨୭ ମଧ୍ୟରାତ୍ରରେ ପୁନାୟ ଗରଞ୍ଜର ହାତସରୁ ଏକ ଭାତ୍ରିଭୋଜନ ସାରି ତିଳକ ସ୍ଵରୂପଙ୍କୁ ଫେରିବା ସମୟରେ ଅଜଣା ଦୁର୍ବଳମାନେ ରେଣ୍ଟ ସାହେବ ଓ ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ରକ୍ଷଣ ଲେପ୍ନାଟାଂ ଆୟବନ୍ତକୁ ହତ୍ୟା କରିଦେଲେ । ଏହି ଘଟଣାରେ ଦାମୋଦର ଚିପଳୁ ପାଶିଦଶ ପାଇଥିଲେ । ତିଳକ ନର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପିଲାଲ କୋଡ଼ର ୧୯୪ (କ) ଧାରାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ତାଙ୍କୁ ୧୮ ମାସ ସର୍ବମ କାରାଦଶ ଆଦେଶ ଦିଆଗଲା । ଭାରତୀୟ ନେତାମାନେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଲେ । ସାଂସଦ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳମ ହଂଚର ଓ ପ୍ରଫେସର ମ୍ୟାକସ୍ ମୁଲ୍କର ଲଙ୍ଘରେ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଚାପ ପକାଇବାରୁ ୧୮୯୮ ସେମେସର ଡରେ ତିଳକ ଜେଲରୁ ମୁଲ୍କ ହେଲେ । ଏହାପରେ ସେ ଲୋକମାନ୍ୟ ତିଳକ ନାମରେ ଅଭିହିତ ହୋଇ ସାରା ଭାରତର ପ୍ରିୟନେତା ଭାବରେ ସ୍ବାକୃତିଲାଭ କଲେ । ପୁନା ଜେଲରେ ବୈଦିକ ଆର୍ୟ ସଭ୍ୟତା ଅଧ୍ୟନ କରି ‘ଦି ଆର୍କିଟିକ ହୋମ ଜନ ଦି ବେଦସ’ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

୧ ୯୦୭ କଲିକତା କଂଗ୍ରେସ ଅଧିବେଶନରେ ପ୍ରାଯ୍ୟ ଦୁଇଜାଇ ପ୍ରତିନିଧି ୩ ଓ ୧୦ ହଜାର ଦେବିନିକ ଉପସ୍ଥାନରୁ କମ ନଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏହି ଅଧିବେଶନରେ କଂଗ୍ରେସ ସରାଜ ଦାବି କରିବା ଏକ ଗୁଡ଼ୁପୁଣ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଥିଲା । ଚରମପତ୍ରୀ ୩ ଓ ନରମପତ୍ରୀ ୧ ଗୋଷ୍ଠାବିବାଦ ଯୋଗୁ ତିଳକ ୧ ୯୦୭ ଜାନୁଆରୀ ୨ ତାରିଖରେ କଲିକତାରେ କହିଥିଲେ, ଆଜି ଯିଏ ଚରମପତ୍ରୀ କାଲି ହୁଏତ ନରମପତ୍ରୀ ହୋଇପାରେ । ତୁମେ ଯଦି ସ୍ଵାଧାନ ହେବାକୁ ତାହଁ, ସ୍ଵାଧାନ ହୋଇପାରିବ, ନଚେତ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ପରାଧାନ ରହିବ । ତୁମେ ଅସ୍ତରାଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ନହଁ । ତେବେ ଜଂରେଜ ସରକାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅହଂଶାତ୍ତ୍ଵକ ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନ ତ କରିପାରିବ ! ବିଦେଶୀ ପଦାର୍ଥ, ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ କରକୁ ବର୍ଜନ କର, ସ୍ଵିକ୍ୟବନ୍ଦ ହୋଇ କରିପାରିବ ତ କାଲି ତୁମେ ସ୍ଵାଧାନ ହେବ । କଲିକତା ଅଧିବେଶନରେ ବକ୍ଷିମତରୁଙ୍କର ‘ବନ୍ଦେ ମାତରମ’ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ରୂପେ ମାନ୍ୟତା ଲାଭ କଲା । ବର୍ମାରୁ ଜେଳଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରି ତିଳକ ସ୍ଵରୂପ ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ପ୍ରଥମ ଦିନରୁ ବିଶ୍ଵଜଳା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ବିଶ୍ଵଜଳା ଚରମପାମାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । କଂଗ୍ରେସ ଲତିହୀଏରେ ସୁରତ ଦିବାଜନ ବୋଲି ଅଭିହିତ କରାଯାଏ । ତିଳକ ଓ ଲଜପତ ରାଯ୍ସ ଭଲି ଉଗ୍ର ଜାତୀୟବାଦୀ କଂଗ୍ରେସ ସ୍ବୋତ୍ତୁ ଭିନ୍ନ ରହିଗଲେ । ତିଳକ ମିଳାମିଶା ପାଇଁ ମନ୍ଦରମ ଲେଖିଥିଲେ । ନିକଳ ଲାଭାୟ ଲାଗେମ ନନ୍ଦିଲେ ଆଂଦରିତ ରଂଗେମ ପଞ୍ଚିକନୀ ଆଲୋଲା



ଆ�েଦନ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନ ନାମଙ୍କୁର ହୋଇଗଲା । ବର୍ଣ୍ଣାର ମାଣ୍ଡଳେ କେତ୍ର ଜେଳ ଦୂରମହଳା ବିଶିଷ୍ଟ ୨୦ପୁର X ୧୨ପୁର କାଠରେ ତିଆରି ଘରେ ବହୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗର ପାତକ କୁଳକର୍ଷ ରହୁଥିଲେ । କୁଳକର୍ଷ ଅସୁଲ୍ଲ ହେଲେ, ତିଳକ ତାଙ୍କ ସେବା କରିଥିଲେ । ମାଣ୍ଡଳୋଟି ସେ ଜମୀନ ଓ ପାଳା ଭାଷା ସାହିତ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗବେଷଣାମୂଳକ କୃତି ‘ଦ ଓରିଯନ’ ଥିଲା । ମାଣ୍ଡଳେ ଜେଳରେ ଥିବା ସମୟରେ, ୧୯୧୭ ଜୁନ ତରିକରେ ତାଙ୍କ ପଦ ଦୂରପୁତ୍ର ଓ କନ୍ୟା ସନ୍ତାନ ଛାଡ଼ି ଜହଳାଳା ଚିତ୍ରାଣ କଲେ । ଭଣଗା ଧୋଣ୍ଡେ ଯଥାରାତି କ୍ରିୟାବ୍ୟବ କରିଥିଲେ । ପଢାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ତିଳକ ମାନସିକ ଦୁଖରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହି ମାଣ୍ଡଳେରେ ପଡ଼ିରିହିଲେ । ୧୯୧୪ ଜୁନ ୮ ତାରିଖରେ ଜେଳ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରୁ ତିଳକ ମୁକ୍ତ ହେବାର ସୁଚନା ପାଇଲେ । ୧୩ ତାରିଖରେ ସେ ନିଜ ବାସନ୍ତ୍ରାଳେ ରାତି ଦୂରଶାରେ ପହାଦିଥିଲେ । ଦେଶଭାବ ତିଳକଙ୍କ ଘରବାହୁଡ଼ା ଘରଟା ଭାବରେ ଆନନ୍ଦର ଜୀବାର ଖେଳାଳ ଦେଇଥିଲା ।

ଦେଶରେ ଏହାକୁ ଧ୍ୟାନିତି ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ଆଗାମ କରିବାକୁ ଯୁକ୍ତ ସାଥେ ତାଙ୍କୁ ସଂଗ୍ରାମର ମହାନାୟକ ଭାବରେ ଉତ୍ତର କରିଥିଲା । ତିଳକ ପୂର୍ବପରି କ୍ରିୟାଶୀଳ ଓ ଦଳଚଂଚଳ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଜାତୀୟ ଦଳକୁ ପୁନର୍ଜିତ କରିବାକୁ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ । ଏଥରେ ଅନିବେଦନ ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ୧ ୯ ୧୪ ଅଗଷ୍ଟରେ ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱସୂନ୍ଦରେ ତିଳକ ଶଣତତ୍ତ୍ଵର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏକଛତ୍ରବାଦୀ ଶାସନର ବିଲୋପ ପାଇଁ ସରକାରକୁ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇଲେ । ତିଳକ ନିଜ ସମର୍ଥକମାନ ନେଇ ଶ୍ରୀ ଖାପଦେବ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ‘ହୋମ ରୂଲ ଲିଂଗ’ ନାମକ ସମିତି ଗଠନ କରି ୧ ୯ ୧୭ ଏବଂ ୨୮ ରେ ବେଳେ ଗାଁଓ ସହିତରେ ଏକ ସମାବେଶ ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ । କିମ୍ପୁଳ ସଂଖ୍ୟା ସମର୍ଥକମାନେ ସ୍ବାକ୍ଷର ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ । ଏହି ସମିତିରେ ସଭାପତି ଯୋଗେ ବାପଟିଷ୍ଠା ଓ କେଳକାର ଏବଂ ଡି.ଇ. ଗୋଖେଳ ଦୂର ସେକ୍ରେଟାରୀଙ୍କୁ ନେଇ ଅତି ଅଛ ସମୟ ତାଙ୍କର ଆଦର୍ଶକୁ ସର୍ବଭାବରେ ସ୍ଵରଗରେ ବ୍ୟାପକ କରିପାରିଥିଲେ । ପୁନାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ‘ହୋମ ରୂଦ୍ଧାରା ଆତିକିତ ହୋଇ ତିଳକଙ୍କୁ ଚେତାବନୀ ଓ ଗ୍ୟାରେଂଟି ମାଗିଲେ । ଓଜିଲ ମହାନିଦ ଅଳ୍ପି ଜିଲ୍ଲା ମାଧ୍ୟମରେ ତିଳକ ହାଇକୋର୍ଟରେ ଅଧିକ କଲେ ଓ ବିଜ୍ଞୟୀ ହେଲେ । ନେହରୁ ତିଳକଙ୍କୁ ସମଧି ଜଣାଇଲେ । ୧ ୯ ୧୭ ଡିସେମ୍ବର ଲକ୍ଷ୍ମୀଠାରେ କଂଗ୍ରେସର ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନରେ ‘ସ୍ବାକ୍ଷର ଦେ

ଜନ୍ମତ ଅଧ୍ୟକାର' ସ୍ଥାନାନ ଦିଆଗଲା । ବିଭାଜିତ କଂଗ୍ରେସ ଓ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ଏକତ୍ରିତ ହେଲା ସ୍ଵରାଜ ପାଇଁ ଲତିବାକୁ ସଂକଷ ନେଲେ । ଏକତ୍ରିତ କରିବାରେ ମୁଖ୍ୟଭୂମିକା ତିଳକ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ତିଳକ ଜନ୍ମଦିନରେ ଏକଳକ୍ଷ ଗଙ୍ଗାର ଥଳିରୁ ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲେ । ଆପନିବେଳେ ସ୍ଵାର୍ଥ ଓ ଆଶିକ ରାଜନୀତିକ ଅଧ୍ୟକାର ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାର ମଂଚେରୁ ଚେମସଫେ ଶାସନ ସଂଘର ୧୯୧୭ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦ରେ ଲକ୍ଷ୍ମନରେ ଘୋଷଣା ହେଲା । ଶାସନକୁ ଗତିଶାଳ କରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭାରତ ବ୍ୟାପାର ମହା ମଂଚେରୁ ନରେମ୍ବର ମାସରେ ଭାରତୀୟ ନେତାମାଙ୍କ ସମ୍ମାନ ଆଲୋଚନା କଲେ । ଚେମସଫୋର୍ଡ ବଡ଼ଲାଟ ଭାବରେ ତିଳକ ଓ ହୋମରୁଲ ଲିଙ୍ଗର ନେତାମାନ ସହିତ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶୁରଣ କରିଥିଲେ । ପରିଶେଷରେ ୧୯୧୮ ଜୁନ ଶେଷରେ ମଂଚେ ଚେମସ-ଫୋର୍ଡ ସରକାରୀ ଜୟାହାର ପ୍ରକଳ୍ପିତ ହେଲା । ତିଳକ କହିଥିଲେ ପ୍ରକାତରୁ ଶାସିତ ଲଙ୍ଘ ଯାହା ଦେବ, ଆମେ ସ୍ବାକାର କରିବା ଏବଂ ଯାହା ନଦେବ ସେଥିପାଇଁ ସଂଗ୍ରଷ କାରି ରଖିବ ରାଜନୀତିରେ ତିଳକଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବହୁଭାବରେ ବଢ଼ିଗଲା । ସ୍ୟାଦପତ୍ରରେ ଭାରତର ମୁକୁଟବିହାର ସମ୍ପାଦ ଭାବରେ, ତିଳକ ଅଭିହିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ସର୍ବଦା ଲଙ୍ଘର ଗଣତନ୍ତ୍ର ଭାରତର ପ୍ରତଳନ କରାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । 'ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଅନରେସ୍' ପୁସ୍ତକ ରଚୟିତା ତେଲେଖାଙ୍କ ବିରୋଳଙ୍କ ଆପତ୍ତିଜନକ ଲେଖା ପାଇଁ ତିଳକ ଲକ୍ଷନ ଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ । ଲକ୍ଷନମୁଁ ରାଜପାର୍କେ ଆମ୍ବାରେ ପାଠ୍ୟ କରେଣ୍ଟ ଏବଂ ପାଠ୍ୟ କରିବାରେ ପାଠ୍ୟ କରିବାରେ

କୋଟରେ ମୋକଦମା ଦାୟିର ହେଲା । ଚିରୋଳଙ୍କୁ ଜଂରେଇ ସରକାର ସ୍ବରୂ ସହାୟତା କରବା  
ବିଚାରରେ ଚିରୋଳ ଜୟଳାଭ କଲେ । ପରାଜ୍ୟ ସବେ ତିଳକ ଭାରତୀୟ ଜନସାଧାରଣୀ  
ସନ୍ଧାନାସ୍ଥଦ ନେତା ଭାବରେ ସ୍ବାକୃତି ପାଇଥିବା ବିଶ୍ୟ ମହାମା ଗାନ୍ଧି ସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ  
ଜଂଲଞ୍ଛରେ ଏକବର୍ଷ ରହି ତିଳକ ଭାରତର ସ୍ଵରାଜ ପାଇଁ ଲାଭେଇ ଜାରି ରଖିଲେ । ଆମେରିକା  
ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଶାନ୍ତି, ବିପ୍ଳମ ସ୍ଵାଧୀନତା ଓ ପରାଧୀନ ଜାତି ପାଇଁ ସ୍ଵରାଜ ଦେବା ସପକ୍ଷ  
ଚଉଦ ଦଫା ଘୋଷଣାପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଜଂଲଞ୍ଛ ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଲା । ସରକାର  
ତିଳକ ଉପରେ ଥିବା ରାଜନୀତିକ କଟକଣୀ ହଟାଇଦେଲେ । ୧୯୧୯ ଫେବୃଆରୀ ୨୫ ରେ  
ତିଳକ ‘କେନ୍ଦ୍ରସଂଗନ୍ ହଳ’ରେ ଭାଷଣଦେଇ କହିଥିଲେ- ଭାରତ ପାଇଁ ସ୍ଵାଧୀନତାର ସ୍ଵରୂପ  
ପାଇବା ସମୟ ଏବେ ଆଗତପ୍ରାୟ । ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସର ସାପ୍ତାହିକ ‘ଲକ୍ଷ୍ମିଆ’ର ସଂପାଦକ ହେନ  
ପୋଲକ ଭାରତ ବିରୋଧୀ ଲେଖାମାନ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବାରୁ ତିଳକ ପ୍ରତିବାଦ କଲେ । ପୋଲକ  
ସ୍ଥାନରେ ଏନ.ସି. କେଳକାରଙ୍କୁ ସଂପାଦକ ନିୟୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ବ୍ରିଟିଶ-ଲକ୍ଷ୍ମିଆ କମିଟି ।

ତିଳକ ଜଣେ ଶାସ୍ତ୍ର ପଣ୍ଡିତ, ଗାନ୍ଧିଜୀ ଥିଲେ ତପସ୍ୱୀ ସାଧକ । ଉତ୍ତମଙ୍କ ଶ୍ରୀଦା, ମମତା ଓ ତେଥିଲା ଭାରତାମାତା ପ୍ରତି । ମେଲେରିଆ ଓ ନିମୋନିଆରେ ଆକ୍ରମିତ ହୋଇ ଭାରତୀୟ ସ୍ଵାଧୀନମ  
ସଂଗ୍ରାମର ମଧ୍ୟବେଳେପାତି ୧ ୯୨୦ ମସିହା ଜୁଲାଇ ୩୧ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ୧୨ ଜାନ୍ଯୁଆରୀ ୧୯୨୦ ମିନିଟିର  
ଶେଷନିଃଶ୍ଵାସ ଡ୍ୟାଗ କରିଲେ । ଭାରତର ବରପୁତ୍ର ଲୋକମାନ୍ୟ ବାଲ୍ ଗଜାଧର ତିଳକ  
ମହାମାର୍ପିତ, ସୌଜକତ ଅଳ୍ପୀ, ଡିକ୍ଷିତ୍ତୁ, ନେହରୁ ଆଦି ନେତାମାନେ କାନ୍ତିରେ ବୟସ ଚୌପାଞ୍ଚ  
ଶୁଶ୍ରାଣ ଅଭିମୁଖେ ନେଲେ । ଦନ୍ତ କାଠର ଚିତ୍ରରେ ସଂଗ୍ରାମୀ ବୀରଙ୍କ ଦାହ ସଂଘର ହେଲା  
ସାରା ଭାରତ ପାଇଁ ଅଗର୍ଭାୟ ୧ ଥିଲା ଏକ ଦୁଃଖାମ୍ବକ ଦିବସ । ତିଳକ ଥିଲେ ନବଭାରତର ନିର୍ମାଣ  
ସେ ଥିଲେ ଭାରତୀୟ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ପିତାମହ । ଭାରତର ଗୋବିନ୍ଦମୟ ଅତୀତର ପ୍ରତା  
ସଂସ୍କରିତ ପୁରୋଧା, ସ୍ଵାଧୀନତାର ନେତୃପୁରୁଷ ଓ ସ୍ଵାଧୀନତାର ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ଭାବରେ ଚିରମୁରଣୀୟ

# ସର୍ବେ ରୋଡ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ରାଜରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ ଜନସାଧାରଣ



ଯୋଡ଼ା (ପିଣ୍ଠନ): ଯମ ସନ୍ଧାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ବର୍ଷାରେ ରାତ୍ରା ଉପରେ ପାଣି ଲାହତି ମାରିବା ସହିତ ଦେଖାଏ ଆମ୍ବାମ୍ବା କାହିଁବା ପାଇଁ ଫୋଟାର୍ ଦେଖାଏ ଆମ୍ବାମ୍ବା କାହିଁବା ପାଇଁ

ବହୁବାର ଅନୁଗୋଧ କରିବା ସବେ ଫ୍ଲ୍ଯାଇଓର ନିର୍ମାଣକାରୀ ଠିକା ସଂସ୍ଥା ଚେତରୋକୁ କମାନୀ ଯୋଗାବସ୍ଥାକର ଦୁଃଖକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରୁନଥିବାରୁ ଅତିଷ୍ଠ ହୋଇ ଶେଷରେ ସେମାନେ ରାଜରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଓହ୍ଲାଇବା ପାଇଁ ବାଧ ହୋଇଛନ୍ତି । ଦାର୍ଯ୍ୟ ନୂଳବର୍ଷ ହେବ ଫ୍ଲ୍ଯାଇଓର ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ବେଳେ ସରକାରୀ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ର ଯାତାଯତରେ କୌଣସି ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ନହେବା ପାଇଁ ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ପ୍ରଥମେ ସର୍ବସ ଗୋତ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ପ୍ରାବଧାନ ରହିଛି । ଏହି ସର୍ବସ ଗୋତ ନିର୍ମାଣ ନିମିତ୍ତ କମାନୀକୁ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହି ଅର୍ଥକୁ କମାନେ ନଲଗାଇ ଆୟୁମାତ୍ କରିବାକୁ କମାନୀ ମୟୁଧୀ କରିଥିବାବେଳେ ଲୋକମାନେ ନାହିଁ ନଥିବା ଅସୁରିଧାର ସମ୍ବ୍ଲୁଧ ହେଉଛି । ଏହାର ପ୍ରତିବାଦରେ ଅଞ୍ଚଳବାସୀ ଆଜି ସକାଳୁ ଏକହିତ ହୋଇ କୁମାର ଯୋଡ଼ି ନିକଟରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଅବଗୋଧ କରିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି । ଲୋକଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ମୁତାବକ ଠିକା ସଂସ୍ଥା ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରଶାସନର ମଧ୍ୟ ଦେବ୍ତ୍ବିକାରେ ଏତଳି ଅମାନୁଷ୍ଟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଇ ବର୍ଷ ହେବ ତାଳିଆସୁଛି । ଯୋଡ଼ି ସହର ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଯାଇଥିବା ୨ ନମ୍ବର ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥ ଏବେ ମରଣୀଯତା ପାଲିଛି । ଏହି ରାଷ୍ଟ୍ର ଦେଇ ପ୍ରତିଦିନ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କାର ଖଣ୍ଡିତ ପରିବହନ ହୋଇଥାଏ । ଉତ୍ତର ଗାଡ଼ିକାଳନା ଓ ନିର୍ମିତ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷାପାଇବା ପାଇଁ ବହୁ ଦିନରୁ ଏକ ଫ୍ଲ୍ଯାଇଓର ନିର୍ମାଣ ନିମତ୍ତେ ଦାବି ହୋଇଆସୁଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ଥଥା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏହାକୁ ଗୁରୁତର ସହିତ ବିଚାରକୁ ନେଇ ରଣାଶାଳ ଘାଟି ଠାରୁ କୁମାର ଯୋଡ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୦୨୧ ମସିହାରେ ଫ୍ଲ୍ଯାଇଓର ନିର୍ମାଣ ନିମତ୍ତେ ଅନୁମତି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସାମାଦନ କରିବା ନିମତ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କନ୍ସଟ୍ରକ୍ସନ୍ (ଓବିସି) କମାନୀକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଓବିସି ଏହି ଫ୍ଲ୍ଯାଇଓର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଚେତରୋକୁ ନାମକ ଏକ

ଠିକା ସଂସ୍କୃତୀ ଦେଇଥିବା ଜଣାପଢିଛି । ଅସରାଏ ବୋଲି ସ୍ଵାନୀୟ ବାସିନ୍ଦାମାନେ ଚେତାବନ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ।  
**ପାନପୋଷର ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ଜାମିଆ କଲୋନୀରୁ**  
**ବର୍ଷାଜଳ ନିଷ୍ପାସନ ପାଇଁ ସତତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉ**

ରାଉରକେଳା (ପିଏନ୍): ରାଉରକେଳା ମହାନଗର ନିଗମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ୨ ନମ୍ବର ଝାର୍ଡ ପାନପୋଷର ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ଜାମିଆ କଲୋନୀରୁ ବର୍ଷାଜଳ ନିଷାପିତ ହୋଇନପାରି ଏକ ଅଭାବନୀୟ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ସମ୍ଭାନ୍ଦ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ବସବାସ କରୁଥିବା ଏହି ଉତ୍ସବ କଲୋନୀରେ ଅଧିକ ବର୍ଷା ହେଲେ ଲୋକଙ୍କ ଘରେ ପାଣି ପଶୁଥିବା ବେଳେ ବର୍ଷା ପରେ ଘର ଦୂର ମୁହଁରେ ପାଣି ଜମି ରହି ଯାତାପାତରେ ମୁରୁଡ଼ର ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବା

ସହ ଏକ ଅସ୍ଥାସ୍ୱ୍ୟକର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ଥାନୀୟ ବାସିଯାମାନଙ୍କଠାରୁ ଖବର ପାଇଁ ରାଉରକେଳା ବିଧାନସଭା କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରାକ୍ତନ କଂଗ୍ରେସ ବିଧାୟକ ପ୍ରାର୍ଥୀ ବିରେନ ସେନାପତି ଅନ୍ୟ ସହଯୋଗକୁ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଲି ଦେଖିଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳର ବାସିଯାମାନେ ଶ୍ରୀ ସେନାପତିଙ୍କୁ କଲୋନାର ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ପାଶି ଜମୁଖବା ସ୍ଥାନ ସବୁ ବୁଲାଇ ଦେଖାଇଥିଲେ । ଉଲ୍ଲ ଅଞ୍ଚଳର ବର୍ଷାଜଳ ନିଷାଧନ ପାଇଁ ଅଭ୍ୟାବଧି ମହାନଗର ନିଗମ ଉଚ୍ଚପରାମରଣ କୌଣସି ବୃଦ୍ଧତ ନାଲି ନିର୍ମାଣ ହୋଇନଥିବାରୁ ବର୍ଷାଜଳ ଜମି ରହି ଆଭାବନୀୟ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ମହାନଗର ନିଗମ କର୍ତ୍ତ୍ଵପକ୍ଷ ରାଉରକେଳା ସହରକୁ ସଞ୍ଚ ଓ ସୁନ୍ଦର କର ଗଢି ତୋଳିବା ସହ ଶିଶୁ ଅନୁକୂଳ ସହର କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଉଛି<sup>୫</sup> ବୋଲି ପ୍ରତାର ପ୍ରସାର କରୁଛିଥି । ସେଥିପାଇଁ ବିଶ୍ଵ ପ୍ରମୁଖ ୧୦ଟି ସହର ମଧ୍ୟରେ ରାଉରକେଳା ସ୍ଥାନ ପାଇଛି ବୋଲି ନଗର ନିଗମ ଉଚ୍ଚପରାମରଣ କୁହାଯାଇ ଆସନ୍ତା ଅନ୍ତେବରରେ ଲକ୍ଷ୍ଣନୀୟ ହେବାକୁ ଥିବା ସହରାଞ୍ଚଳ ଲିତ୍ତରସିପି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ରାଉରକେଳା ସ୍ଥାରସିଟି ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ କରିବ ବୋଲି ସୃଜନା ଦିଆଯାଇଛି । ଅପରାପକ୍ଷରେ ଏହି ସ୍ଥାରସିଟିର ୨ ନମ୍ବର ଡ୍ରାର୍ଟର ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ଜାମିଆ କଲୋନାରୁ ବର୍ଷାଜଳ ନିଷାଧାରି ହୋଇନପାରି ଯେଉଁ ଦିନାନୀୟ ଅବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ଏବଂ ଶିଶୁମାନେ ଘରୁ ବାହାରିବା ସମ୍ଭବ ହେଉନାହିଁ, ତାହା ସ୍ଵଚ୍ଛମୁଖେ ନ ଦେଖିଲେ ବିଶ୍ଵାସ କରିହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ସେନାପତି କହିଛି<sup>୬</sup> । ତେଣୁ ମହାନଗର ନିଗମ କର୍ତ୍ତ୍ଵପକ୍ଷ ଖାଲି ପୁରସ୍କାର ସନ୍ତ୍ରାନରେ ନ ରହି ଯେଉଁ ନାଗରିକମାନେ ଆବଶ୍ୟକାୟ ସେବା ପାଇଁ ଚିକାଷ ଦେଉଛି<sup>୭</sup> ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମୋଳିକ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଶ୍ରୀ ସେନାପତି ଦାବି କରିଛି<sup>୮</sup> । ଉଲ୍ଲ ଅଞ୍ଚଳର ବର୍ଷାଜଳ ନିଷାଧନ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ।

ମହାନଗର ନିଗମ କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଯୋଜନା ହାତକୁ ନେବାକୁ ଶ୍ରୀ ସେନାପତି ଦାବି କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ବୁଲିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀ ସେନାପତିଙ୍କ ସହିତ ପିଷିଷି ସମ୍ପଦକ ଧର୍ମେନ୍ଦ୍ର ପରମାର, ପୂର୍ବତନ ବୁଲ୍ଲ ସଭାପତି ମାତାପୁରସାଦ ଜୟସ୍ଵାଲ, ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର ମଳିକ, ବୁଲ୍ଲ ଦାସ, ମାନକେତନ ଯତୀ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ଅଞ୍ଚଳର ଶେକ ଯୁଦ୍ଧାଳ୍ପ ଅଲ୍ଲ୍ୟ, ଶେକ ପରଭେଜ, ଲମତିଆଜ ଖାନ, ଏମତି ସଲାଭଦିନ, ବିଜୟ ସାହୁ, ପ୍ରତାପ ସାହୁ, ଏସ.କୋଧୁରା ପ୍ରମୁଖ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଞ୍ଚଳର ବୁଲି ଦେଖିଥିଲେ ବୋଲି ଏକ ପ୍ରେସ ବିବୃତିରେ କୁହାୟାଇଛି ।

## ବିଭିନ୍ନ ଶୈବପୀଠରେ କାଉଡ଼ିଆଙ୍କ ଜଳାଭିଷେକ

ବୁଲି ଦେଖିଥିଲେ ବୋଲି ଏକ ପ୍ରେସ୍ ବିବୃତିରେ କୁହାଯାଇଛି ।  
ବିଭିନ୍ନ ଶୈବପାଠରେ  
ଜାଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଜଳାଧିକ୍ଷେତ୍ର

ଏ ଗନ୍ଧୀ ଏ ବଦ୍ରୀ ଏ ବୋ ମନ୍ଦାସି ଜାନତାମ ।  
ଦେବା ଭାଗୀ ଯଥା ପୁର୍ବେ ସଂକାମାନା ଉପାସତେ ॥  
ସମାନୋ ମହି ସମିତି ସମାଜୀ ସମାନମ୍ ମନ୍ଦ ଉଚ୍ଚମେଷାମ୍ ।  
ସମାଜୀ ମନ୍ଦମର୍ଗ ମନ୍ଦଯେ ବଃ ସମାନେନ ବୋ ହିତିଶା କୁହୋମୀ ॥  
ସମାଜୀ ବ ଆହୁତି ସମାନା ହୃଦୟାନି ବଃ ।  
ସମାନମର୍ଗ ବୋ ମନୋ ଯଥା ବଃ ମୁଖହାସତି ...

# ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୨୦୨୪, ଅଗଷ୍ଟ ୦୩

## ଶ୍ରୀ ଜିଉ ମାନଙ୍କ ସେବା ପୂଜାରେ ଅସହଯୋଗ କରିବାକୁ

ସେବାଯତ ମାନେ ଦେଇଥିବା ଧମକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ  
୨୦୨୪ ରଥ ଯାତା ସମୟରେ ମା

ସୁଭଦ୍ରା ଙ୍କ ରଥ ଉପରେ ଅନେକ  
ଅନଧିକୃତ କ୍ୟାଣ୍ଟି ମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ପାଇଁ  
ମନ୍ଦିର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶାସନ କିଛି ସେବାଯତ  
ମାନଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଆ ନୋଟିପି ଜାରି  
କରିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ବିଗୋଧ କରି ମନ୍ଦିର  
ର ବରିଷ୍ଟ ସେବାଯତ ତଥା



ପ୍ରଦୀପ କୁମାର କାତର

ବିରୋଧ କରି ଦୁରକ୍ତ ନୋଟିସ ପ୍ରତ୍ୟାହାର  
ନ କଲେ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଜ୍ଞାନିତିକାନ୍ତି ରେ ଅସମ୍ଯୋଗ କରାଯିବ ।  
ସେବାୟତ ମାନେ ସର୍ବଦା ଦାବି କରନ୍ତି  
ଯେ ସେମାନେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ବଂଶଧର ଓ ପ୍ରଭୁ  
ତାଙ୍କର ଏହା ବହୁତ ଉତ୍ତମ ବିଷ୍ଣ୍ଵାଧାର  
କିନ୍ତୁ ଯଦି ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କର ତେବେ ଜଣେ  
ବରିଷ୍ଠ ସେବାୟତ ହୋଇ ଅନେକ ଦିନର  
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସେବାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅନୁଭୂତି ଥାଇ  
ସେହି ବରିଷ୍ଠ ସେବାୟତ ମାନେ  
ପ୍ରଶାସନିକ ସ୍ତରରେ ହୋଇଥିବା  
ଶୁଙ୍ଗଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କୁ କାହିଁକି  
ବିରୋଧ କରୁଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନାତିକାନ୍ତି  
ରେ ଅସହଯୋଗ କରିବାକୁ ଧମନ  
ଦେବାଭଳିଆ କଥା ଯାମାଦିକ ସମ୍ପିଳନୀ  
ରେ ନିଜର ବନ୍ଧୁବ୍ୟ ରଖୁଛନ୍ତି । ଏହା ସମସ୍ତ

ନିଜର ଅନେକ ସ୍ଵାର୍ଥ ସାଧନ କରିଛନ୍ତି ।  
ପ୍ରଭୁ ବଳଭଦ୍ର ଜ୍ଞ ରଥରେ ଘଟିଥୁବା  
ଅନ୍ତରଣ ପାଇଁ କେବଳ ସେଥୁରେ ଥିବା  
ସେବାୟତ ମାନେ ହିଁ ଦାୟୀ ସବୁଠାରୁ  
ବଡ଼ କଥା ହେଲା ଯେ ଏ ରଥ ଯାତ୍ରା ଓ  
ଏହାର ସମସ୍ତ ନୀତି କାନ୍ତି କେବଳ ପ୍ରଭୁ  
ହିଁ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତି ଅଦୃଶ୍ୟ ରେ  
ସେଥୁରେ କୌଣସି ସେବାୟତ ,ମନ୍ଦିର  
ପ୍ରଶାସନ ,ପୋଲିସ ପ୍ରଶାସନ ବା ଆଉ  
କାହାର ବାହାଦୁରୀ ନେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ ।  
ଯଦି ବରିଷ୍ଠ ସେବାୟତ ମାନେ ମନ୍ଦିର  
ପ୍ରଶାସନ ନେଉଥିବା ଶୁଙ୍ଗଳାଗତ  
କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କୁ ବିରୋଧ କରି ସେମାନେ  
ନିଜର କିଛି ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତି ଓଡ଼ିଶା ତଥା  
ସାରା ଦେଶର ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରେମୀ ଭକ୍ତ  
ମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରିବେ ନାହିଁ ।  
‘ବାପି’ ଡାକକୁ । ଏକ ଅଣ୍ଟୁଡ଼  
୨୦୨୨ ର ଏହି ଶ୍ରାବଣ ମାସ କୃଷ୍ଣ  
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ ମୋ ବାପା ସର୍ବବୃଦ୍ଧ  
ଯୌଧ ଓ ଖାନଦାନୀ ବୁନିଆଦିରେ  
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ‘ପତି’ ପରିବାରର ଜୀବନ  
ଆକାଶକୁ ତମସାଜନ୍ମ କରି ତାଙ୍କ  
ସାଧାନୋଚିତ ଧାମକୁ ବାହୁଡ଼ିଗଲେ ।  
ସେ ଥିଲେ ମହାନ କର୍ମଯୋଗୀ ।  
ଶ୍ରାମଦ ଭାଗବତ ଗାତାରେ ଭଗବାନ  
ଶ୍ରାକୃଷ୍ଣ କହିଛନ୍ତି ‘ସୁଖେ ଦୁଃଖେ ସମେ  
କୃତି ଲାଭାଲାଭୌ ଜୟଜୟଃ । ତତୋ  
ସୁକ୍ରାମ୍ୟ ଯୁଜ୍ୟସ ନେବିୟ ପାପ  
ସବାପସି ॥’ ଅର୍ଥାତ୍ ହେ ‘ପାର୍ଥ ସୁଖ  
ଦୁଃଖ ହାନି ଲାଭ ଜୟ ପରାଜୟକୁ  
ସମାନ ଜ୍ଞାନ କରି ଦୁମେ ପୁନରେ

ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରେମାଙ୍କୁ ଘୋର ମାନସିକ କଷ୍ଟ ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଘୁଣା ଦିକ୍ଷା ରେ : —

ବେଳାକୁ । କ୍ଲିତ ବନ୍ଧ ପ୍ରତି ଥର ଭଲ  
ଥିଯ ଯାତ୍ରା ଆଗରୁ ଅନେକ ଥର ଯାତ୍ରା  
ପ୍ରସ୍ତୁତି ବୈଠକ ବସି ସେଥିରେ କିପରି  
ସୁବିଧାରେ ଓ ସୁରଖ୍ୟରୁ ରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଯାତ୍ରା  
ଅନୁଷ୍ଠାତ ହେବ ତାର ବାରମ୍ବାର ସମୀକ୍ଷା  
କରାଯାଇ ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ  
ରଖାଯାଇ ସବୁ କିଛି ସ୍ଥିର କରାଯାଏ  
ସେଥିରେ ସବୁଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଅତି ବଡ଼  
ନିଷ୍ଠାତି ନିଆୟାଇ ଥାଏ ଯେ ରଥରେ  
କେବଳ ଅନୁମତି ପ୍ରାସ୍ତ ସେବାଯତ ମାନେ  
ରହିବେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ରଥରେ ସ୍ଥାପନ କରିବା  
ପରେ ଓ ପ୍ରଭୁ ଜ୍ଞ ସାମନାରେ, ତାଙ୍କ ହାତ  
ଉପରେ ଭରା ଦେଇ ରହିବେ ନାହିଁ, ତାଙ୍କ  
ଶାହିଆ କୁ କେହି ଚାନିବେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ  
ସବୁ ନିଯମ କୁ ଫୁଲ କରି ସେବାଯତ ମାନେ  
ନିଜ ଜର୍ରା ଅନୁସାରେ ଅନେକ ଲୋକ  
ରଥକୁ ଚଢ଼ିଛି, ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ ଛୋଟ ଛୋଟ  
ପିଲା ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଢଢାନ୍ତି, ତାକୁର ଜ୍ଞ  
ଆଗରେ ଠିଆ ହୃଦୟଟି ଯାହା ଫଳରେ ଚିତ୍ତ  
ରେ ଦେଖୁଥିବା ଲୋକ ମାନେ ରଥରୁ  
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେହି  
ସେବାଯତ ମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ  
ପଇଲା ନେଇ ଅଣ ସେବାଯତ ମାନଙ୍କୁ  
ଉଠାନ୍ତି । ଏଥର ରଥ ଉପରେ ଥିବା ଜଣେ  
ଅଣ ସେବାଯତ କୁ ମନ୍ଦିର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶାସକ  
ଦେଖୁଥିବା । ରଥରେ ଅନ୍ୟକୁ ଦିନ୍ଦୁ  
ମାନଙ୍କ ଉପରୁ ହେଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ସେଥିପାଇଁ  
ସେମାନେ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ  
କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସେଥିପାଇଁ  
ଅନେକ ବର୍ଷ ଆଗରୁ ଏହି ସେବାଯତ  
କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସେଥିପାଇଁ  
ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାକାରୀ, ସମସ୍ତ  
ଧାତୁର ପୋକ, ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବିହାନ ଓ  
ସୌମ୍ୟ ଗୁଣବର୍ଣ୍ଣକ । ଶିଶୁ ପାଇଁ  
ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବିନ୍ଦୁର ଉପାଦେୟତା ବିଶ୍ୱାସରେ  
ସତେତନ କରାଇବା ଲାଗି ୧୯୯୧  
ଫେବୃଆରୀ ୧୪ରେ ଡ୍ରାର୍ଟ ଆଲିଆନ୍  
ଥିବା ସରବେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଫୂଜା ଓ ପ୍ରାସାଦ  
ରେ ଏତେ ଅବହେଳା କରନ୍ତି ଯେ ତାହା  
କେବଳ ଅନୁଭବ ହେଁ ଜାଣି  
ପାରିବେ । କୋରାନ ସମୟରେ ଶୁଭାର୍ଥ  
ଆଜେବାରେ କଥା କହି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଲେ  
ଯେ ଯଦି ରଥ ଯାତ୍ରା ନହେବ ତେବେ  
ବିଶୁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସଙ୍ଗଠନ ପକ୍ଷରୁ ଏହାକୁ  
ଆସନ୍ତା ୧୨ ବର୍ଷ ଯାଏଁ ଆର ଯାତ୍ରା  
ଅଗ୍ରାହନକାର ଦିଆୟାଇଥିଲା । ସେବେଠୁ  
ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ତ ଗୋଟିଏ  
ଉଦାହରଣ ସେହିପରି ମଦିର ଗମ୍ଭୀର  
ଭିତରକୁ ବିଦ୍ୟୁତ ସଂଯୋଗ, ରତ୍ନ ଭଣ୍ଡର  
ଭିତରେ ସାପ ଗର୍ଜନ, ଓ ଏପରି ଅନେକ  
ଭାଗ୍ୟ ଧାରଣା ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଇ ନିଜର ସ୍ଵାର୍ଥ  
ସାଧନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ଯାହାର  
କି କୌଣସି ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । କେବଳ  
ଧର୍ମ କୁ ଆଖ୍ୟାତାର । ଭାଇ ସେବାଯତ  
ବନ୍ଧୁ ଗଣ ଏବେବି ସମୟ ଅଛି ସୁଧୂରି  
ଆଜକୁ ଦା ହାଜାର ବନ୍ଧ ଫୂଲେ ଦାଖିଲା  
ଚରକ କହିଥିଲେ - 'ଜାବନଂ ବୃଦ୍ଧଃ  
ସାତ୍ତ୍ଵ ସ୍ଵେଚ୍ଛନଂ, ମାନୁଷଂପଯ୍ୟ । ନାବନଂ  
ରକ୍ଷିତରସ୍ୟ ତର୍ପଣଂ, ଚାକିରୋଗିଣମ୍ଭା ।'  
ଅର୍ଥାତ୍ ଏହା ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାକାରୀ, ସମସ୍ତ  
ଧାତୁର ପୋକ, ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବିହାନ ଓ  
ସୌମ୍ୟ ଗୁଣବର୍ଣ୍ଣକ । ଶିଶୁ ପାଇଁ  
ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବିନ୍ଦୁର ଉପାଦେୟତା ବିଶ୍ୱାସରେ  
ସତେତନ କରାଇବା ଲାଗି ୧୯୯୧  
ଫେବୃଆରୀ ୧୪ରେ ଡ୍ରାର୍ଟ ଆଲିଆନ୍  
ଥିବା ସରବେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଫୂଜା ଓ ପ୍ରାସାଦ  
ରେ ଏତେ ଅବହେଳା କରନ୍ତି ଯେ ତାହା  
କରାଯାଇଥିଲା । ୧୯୯୨ ରୁ ଅଗଣ୍ଧ  
ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହକୁ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ  
ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସପ୍ତାହ ଭାବେ ପାଳନ  
ଆଜେବାରେ କଥା କହି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଲେ  
ଯେ ଯଦି ରଥ ଯାତ୍ରା ନହେବ ତେବେ  
ବିଶୁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସଙ୍ଗଠନ ପକ୍ଷରୁ ଏହାକୁ  
ଆସନ୍ତା ୧୨ ବର୍ଷ ଯାଏଁ ଆର ଯାତ୍ରା  
ଅଗ୍ରାହନକାର ଦିଆୟାଇଥିଲା । ସେବେଠୁ  
ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ତ ଗୋଟିଏ  
ଉଦାହରଣ ସେହିପରି ମଦିର ଗମ୍ଭୀର  
ଭିତରକୁ ବିଦ୍ୟୁତ ସଂଯୋଗ, ରତ୍ନ ଭଣ୍ଡର  
ଭିତରେ ସାପ ଗର୍ଜନ, ଓ ଏପରି ଅନେକ  
ଭାଗ୍ୟ ଧାରଣା ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଇ ନିଜର ସ୍ଵାର୍ଥ  
ସାଧନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ଯାହାର  
କି କୌଣସି ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । କେବଳ  
ଧର୍ମ କୁ ଆଖ୍ୟାତାର । ଭାଇ ସେବାଯତ  
ବନ୍ଧୁ ଗଣ ଏବେବି ସମୟ ଅଛି ସୁଧୂରି

ଧରାଗୋଲସ କୁ ଦେଖିଥିଲେ । ଏଠାରେ  
ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଯେ ଯେ ଲୋକଟି କାହାର  
ସାହସ ରେ ରଥ ଉପରକୁ ଉଠିଥିଲା ।  
ଯଦି ବରିଷ୍ଟ ସେବାଯତ ମାନେ ସବୁ  
ଜାଣିଶୁଣି ନିଜର ଭୁଲ ଲୁଚାଇବାକୁ ଯାଇ  
ମନ୍ଦିର ପ୍ରଶାସନ ସହିତ ଚାଲେଞ୍ଜ ଦେବାକୁ  
ଓହ୍ଲାଇ ଯାଉଛନ୍ତି ତେବେ ଏହା ଏକ  
ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଭାବରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ଓ ପରିତାପ  
ର ବିଷ୍ୟ । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ ସେବାଯତ  
ବିନା ଠକୁର ଙ୍କ ନାତି କାନ୍ତି ଅସମ୍ଭବ  
ତେବେ ସେବାଯତ ମାନେ କିପରି ନିଜ  
ଠକୁର ଙ୍କ ନାତି କାନ୍ତି ରେ ଅବହେଲା  
କରି ପ୍ରଭୁ କୁ ଥାଗାଧୂଆ, ଭୋକ ଉପାସରେ  
ରଖିବାକୁ କୁଣ୍ଡାବୋଧ କରିବେ ନାହିଁ ।  
ଯେଉଁ ପ୍ରଭୁ ଙ୍କ ଆଶାର୍ଦ୍ଦ ରେ ରାତି  
ଯାହିଁଲେ ସେମାନଙ୍କ ଚାଲି ଜଳୁଛି, ଯେଉଁ  
ପ୍ରଭୁ ଙ୍କ ପାଇଁ ଆଜି ସେମାନେ କୋଟି  
କୋଟି ଟଙ୍କାର ରୋଜଗାର କରିଛନ୍ତି,  
ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ଚଳାଉଛନ୍ତି, ଯାହା  
ଯୋଗୁଁ ହୀଁ ସେମାନଙ୍କ ନିଃଶ୍ଵାସ ପ୍ରସ୍ଥାସ  
ଚାଲିଛି କିପରି ସେମାନେ ମନ୍ଦିର ପ୍ରଶାସନ  
କୁ ଚାଲେଞ୍ଜ କରି ପ୍ରଭୁ ଙ୍କ ନାତି ରେ  
ଯା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସେବାରେ ଅବହେଲା କରିବା :  
ନାତି ଛାଡ଼ି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭକ୍ତଙ୍କ ଙ୍କ  
ମାନସିକତା ଓ ଭାବାବେଶ କୁ ବିନା କରି  
କିଛି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କର ନ ହେଲେ  
ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭକ୍ତଙ୍କ ଅଭିଶାପ ସହିତ ପ୍ରଭୁଙ୍କ  
ଅଭିଶାପ ମଧ୍ୟ ତୁମ ମାନଙ୍କୁ ଲାଗିଯିବ  
କେହି ରକ୍ଷା କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଆମ : ଷ୍ଟନ୍ୟପାନ କରାଇବାରେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା  
ଦେଶରେ ଅନେକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମନ୍ଦିରର : ଜାତୀୟ ହାର ୦.୩ ଅନେକ ଆଗରେ ।  
ମାନଙ୍କରେ ଗମ୍ଭୀର ଉତ୍ତରକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍  
ସଂଯୋଗ ରହିଛି ସେଠାରେ ତ କିଛି  
ଅସୁନ୍ଦିଧା ହେଉନାହିଁ । ମନ୍ଦିର ପରିବାଳନା  
କରିଟି ଓ ସେବାଯତ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ  
ସମନ୍ୟ ରକ୍ଷା କରି କିଛି ଗୋଟାଏ ସ୍ଥାୟୀ  
ସମାଧାନ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଙ୍କ ନ୍ୟାୟ  
ବିଭାଗ ଯାହା ମନ୍ଦିର ରକ୍ଷଣା ବେକ୍ଷଣ  
କରିଛନ୍ତି ନିହାତି ଭାବରେ ଏକ ବଳିଷ୍ଠ  
ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ । ଶାସ୍ତ୍ର  
ରେ ଲେଖା ଅଛି ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ  
ଲକ୍ଷ ଥର ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ସେ  
ଜଣେ ପୂଜାରୀ ବା ସେବାଯତ  
ହୋଇପାରେ ଏହି କଥାରୁ ଅନୁମୋଦ  
କରାଯାଇ ପାରେ ଯେ ସେବାଯତ ର ଜନ୍ମ  
କେତେ ଦୂର୍ଭାବ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନ୍ମ ନେଇଥିବା  
ଶିଶୁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରଥମ  
ଘଣ୍ଟା ଉଚିତରେ ୮୮.୫% ଶିଶୁ ଷ୍ଟନ୍ୟପାନ  
କରନ୍ତି ଯାହା ଜାତୀୟ ହାର ୪୧.୮%  
ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ । ସେହିଭଳି ପ୍ରଥମ ଛାତ୍ର  
ମାସରେ ନବଜାତ ଶିଶୁଙ୍କୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର  
କେହି ରକ୍ଷା କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଆମ : ଷ୍ଟନ୍ୟପାନ କରାଇବାରେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା  
ଦେଶରେ ଅନେକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମନ୍ଦିରର : ଜାତୀୟ ହାର ୦.୩ ଅନେକ ଆଗରେ ।  
ସୂଚନାଆନିକ ଜାତୀୟ ହାର ୩୩.୭%  
ରହିଥିବାବେଳେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି ହାର  
୭୨.୯% । ରାଜ୍ୟ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ  
ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଓ ଯୁନିସେପ ପକ୍ଷରୁ  
ନ୍ୟାୟନାଲ ଫ୍ର୍ୟାମିଲ ହେଲଥ ସର୍ଭେ-୪  
ରିପୋର୍ଟରେ ଏହି ତଥ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।  
୧୦ାରେ ଉଲ୍ଲେଖିଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅଗନ୍ତ୍ବ  
୧ ରୁ ୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱ ଷ୍ଟନ୍ୟପାନ ସପ୍ରାହ୍ର  
ପାଳନ କରାଯାଉଛି । ଏହାର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ  
ହେଉଥି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଷ୍ଟନ୍ୟପାନର ଉପକାରିତା  
ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସହ  
ଯେକୋଣସି ସ୍ଥାନରେ ଓ ଯେକୋଣସି  
ସମୟରେ ଷ୍ଟନ୍ୟପାନ କରାଇବା ପାଇଁ  
ମାଆଙ୍କ ପ୍ରୋତ୍ସହନ, ସ୍ଵରକ୍ଷା ଓ ସମର୍ଥନ  
ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବାଧା ସ୍ଵର୍ଗ କରବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଘୁଣ୍ଡ ମା' ୨୪	ଦ୍ୱାରାୟାଉଛି ।
କରୁଛନ୍ତି ଅତୀତରେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଧମକ	ଅନେକ ହୃଦୟ ଜାଣିନଥୁବେ
ଦେଇ ଧର୍ମ ର ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଆପଣମାନେ	ମା'କ୍ଷାର ଠାରୁ ଶକ୍ତିଶାଳା ଅମୋଘ ରୋଗ
ଭୁବନେଶ୍ୱର	

ବିଶିଷ୍ଟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସମାଜ ସେବକ ସ୍ଵର୍ଗତେ ରବୀନ୍ଦ୍ର କିଶୋର ପତ୍ରଙ୍କ ସ୍ମୃତିତଥୁ (ଶ୍ରାନ୍ତ ଦିବସ) ଅବସରରେ  
**ଆଚାର୍ୟ ବ୍ରହ୍ମାର ମୂରତି, ପିତା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ପ୍ରଜାପତି**



ତପନ କୁମାର ପତ୍ର

ଆଗନ୍ତୁ ପିଦି ପାଇଁ ସାଧୁତା,  
କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠତା ଓ ସରଳତାର ଯୁଗ  
ଯୁଗ ପାଇଁ ଆଲୋକ ଦେଖାଇବ।  
ଜୀବନ ଘୋବନରେ ତାଙ୍କ ଅଭିନିୟ  
ନେପୁଣ୍ୟ ଲେଖୁଥିବା ବହୁ କବିତା  
ତାଙ୍କ ସାରସତ ସାଧନାର ସମୁଜ୍ଜଳ  
ସାକ୍ଷର ବହନ କରେ । ଜଣେ  
ସାରିମାନୀ ମଣିଷ, ଦରଦୀ ହୃଦୟର  
ବନ୍ଧୁ, ନିରହଙ୍କାର ନମ୍ବୁ ସାରିମାନ  
ସର୍ବୋପରି ସରଳ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା  
ହେଉଛି ତାଙ୍କ ଅମାପ ବ୍ୟକ୍ତିଭୂର  
ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ପରିପ୍ରକାଶ ।  
ଅନେକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠାର ବୋଝ  
ଭିତରେ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତି ସାର୍ଥ ବା  
ପରିବାରର ସାର୍ଥକୁ ସେ ତିଳେମାତ୍ର  
ଦେଖୁନାହାଁନ୍ତି । ଅନ୍ତରୁ ଭାଇ ଜିତେନ୍ଦ୍ର,  
ଶୌଲେନ୍ଦ୍ର ଓ ଭରଣୀ ମାନଙ୍କର  
ପାଠପଢ଼ା । ଠାରୁ ଘର ସଂସାରର  
ସମସ୍ତ ଜୀବନକୁ ସେ ସୁମ୍ପାଦନା କରି

ନିଜେ କେବେ ମହାମହିମ ହେବା  
ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିନାହାଁନ୍ତି । ମୋ  
ବୋର ଅନୁମତ୍ତା ସହ ତାଙ୍କର  
ପାଣିଗ୍ରହଣ ପରେ ଆମେ ତିନି ଭାଇ  
ଉଡ଼ଣୀ ଥିଲୁ ଆଶାର୍ଦ୍ଦର ଫଳ । ମୋ  
ଦି ଉଡ଼ଣୀ ରାତା ଓ ମାତା ନିଜ  
ସାଂସାରିକ ଜୀବନରେ ବେଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ  
ଓ ଖୁବ ଆନନ୍ଦରେ ଅଛନ୍ତି । ବାପାଙ୍କ  
କର୍ମମୟ ଜୀବନ ଭିତରେ ଓଡ଼ିଶାର  
ବିଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲା କଟକ ଠାରୁ ସମ୍ବଲପୁର,  
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ିରୁ କେନ୍ଦ୍ରର,  
ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଯେଉଁଠି ସେ  
ରହିଥିଲେ ସବୁଠି ନିଜ ବ୍ୟକ୍ତିନିଷା,  
ପରୋପକାରତା, ବନ୍ଧୁବହଳିତା ଓ  
ଅତିଥି ପରାମରଣତାର ନିଜୀବ ଜୀବନ  
ସ୍ଵଦର ସାକ୍ଷର ଛାଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । ଜଣେ  
ପଦସ୍ଥ ଅର୍ପିସର ଭାବରେ କଟକରେ  
ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରୁ  
ଅବସର ନେଲା ପରେ ନିଜ ଗାଁ ମାଟି  
ମୂଲକକୁ ଭୁଲି ନପାରି ଛୁଟି  
ପାଇଥିଲେ ସେହି ପିଲା ଦିନର ସ୍ଥାନ  
କ୍ଷେତ୍ରକୁ । ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ପୁରୁଣୀ  
ଠାକୁର ଘରକୁ ଭାଙ୍ଗି ସେଠାରେ ସେ  
ସୁଷ୍ଠୁ କରିଥିଲେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଜଗନ୍ନାଥ  
ମନ୍ଦିର । ଜଣେ ଜଗନ୍ନାଥପ୍ରେମୀ  
ଭାବରେ କୋଟି କେବଳ୍ୟନାଥ  
ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ସେବାରେ  
ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦେଇ ଗ୍ରାମରେ  
ଆଧାର୍ତ୍ତିକମୟ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି  
କରିଥିଲେ । ଆଜିର ବ୍ୟସ ବହୁଲ  
କର୍ମଚାରୀ ଜୀବନ ଭିତରେ ଅନେକ  
ସମୟରେ ଖୋଜିଥାଏ ବାପାଙ୍କୁ କିନ୍ତୁ  
ସେ ଯେଉଁ ଅଫେରା ପଥରେ ରହିଛନ୍ତି

# ସ୍ତନ୍ୟପାନ, ଶିଶୁ ପାଇଁ ବରଦାନ

‘ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଦୂର କରବା : ସମସ୍ତେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା

ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ।  
ମା'କୀର ଶିଶୁ ପାଇଁ ଅମୃତ । ଆଦିମ  
କାଳରୁ ରହିଥିବା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ବର୍ତ୍ତମାନର  
ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ସୁଗରେ ଫିକା ପଡ଼ିଛି ।  
ଅଧୁକାଂଶ ମା'ଙ୍କର ସ୍ତନ୍ୟପାନକୁ ନେଇ  
ବିଚିତ୍ର ମାନସିକତା ରହିଛି । ସ୍ତନ୍ୟପାନ  
କରାଇଲେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ହେବା  
ଆଶଙ୍କା କରି ଶିଶୁଙ୍କୁ ସ୍ତନ୍ୟପାନ  
କରାଇବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଜଛା ପ୍ରକାଶ  
କରୁନାହାନ୍ତି । ଫଳରେ ଅମୃତ  
କୁହାଯାଉଥିବା ଏହି ମା'କୀର ଏବେ ଶିଶୁ  
ପାଇଁ ସ୍ଵପ୍ନ ହୋଇଛି । ଏଣୁ ବିଶୁ  
ସ୍ତନ୍ୟପାନ ସପ୍ତାହ ଅବସରରେ ସପ୍ତାହେ  
ବ୍ୟାପୀ ମହିଳାଙ୍କୁ ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରାଇବା  
ଲାଗି ସତେତନ କରାଯାଏ । ପିଲାଟିଏ  
ଜନ୍ମ ହେବାର ଏକ ଦିନ୍ଦିନ ତାଙ୍କୁ  
ମା'କୀର ଦେବା ଉଚିତ । ଏହା ଶିଶୁ  
ଶରୀରରେ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି  
ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ଡମାସରୁ  
୨ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରାଇବା  
ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କର ମତ ଦିଅନ୍ତି । ୧୯୯୨

ପ୍ରତିଟି ମୁହଁର୍ଗର ଅନୁଭବ କରୁଛି ।  
ଶୀଘ୍ର ଲାଗନରେ ବିଜ

ଜୀବନ୍ତ ଭଗବାନ ସଦୃଶ ନିଜ  
ପିତାମାତାଙ୍କ ସେବାକର୍ମ ପ୍ରତି ଉଲ୍ଲେଖ  
ରହି ଲେଖା ହୋଇଛି - 'ଆଚାର୍ୟ  
ବ୍ରହ୍ମାର ମୂରତି, ପିତା ପ୍ରତ୍ୟେଷେ  
ପ୍ରଜାପତି । ଭାତା ଯେ ମୁଠତି ଇନ୍ଦ୍ର,  
ମାତା ସାକ୍ଷାତ ପୃଥିବୀର । ଅଗ୍ନି ମୁଠତି  
ଅଭ୍ୟାଗତ, ଆତ୍ମାର ମୁର୍ତ୍ତି ସର୍ବଭୂତ ।  
ତାତ ଜନମୀ ଉପକାର, ଶୁଣି କେ  
ପାରିବ କୁମର । ଗର୍ଭ ବହୁତି ଦୁଃଖ  
ସହି, ପୂଣି ପାଳନ୍ତି କ୍ଷାର ଦେଇ । ସର୍ବ  
ସମ୍ପଦ ପୁଣି ଦେଇ, ତାହାଙ୍କ ପୋଷଣେ  
ଜୀଅଇ । ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଉପକାରେ,  
ଶତ ବରଷେ କେହୁ ପାରେ ।' ଏହି  
ଦିବ୍ୟ ବାଣୀର ମହାବ୍ରତକୁ ଜୀବନରେ  
ପାଳନ କରୁଥିଲେ ମୋ ପରମ ପୂଜ୍ୟ  
ପିତୃଦେବ । ଜୀବନର ଶେଷ ନିଃଶ୍ଵାସ  
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସମାଜ ସେବା ଓ  
କର୍ମ ଚେତନାକୁ ବ୍ରତ କରିବା ସହ  
ଜଗନ୍ମାଥଙ୍କ ଚେତନା ଓ ବାଣୀକୁ ଯେ  
ପ୍ରତାର ପ୍ରସାର କରୁଥିଲେ । ଜୀତସ୍ୟ  
ଫୁଲବମୃତ୍ୟୁ<sup>୫</sup> ମନୁଷ୍ୟ କ୍ଷଣ ଭଙ୍ଗୁର  
ଜୀବନରେ ସଂସାରର ରୀତିମୀତି  
ଅନୁଯାୟୀ ବାହୁଡ଼ିବ ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କିନ୍ତୁ  
ମୋ ବାପାଙ୍କ ପରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ,  
କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠାର ମୂଳ୍ୟବୋଧ, ଜୀବନ  
ଶିକ୍ଷା ଏସବୁକୁ ଏକ ବ୍ରତ କରି ଆଗେଇ  
ଚାଲିଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଦାଙ୍ଗଳୀ  
ଅର୍ପଣ ପୂର୍ବକ ଭାଗବତର ବିଲକ୍ଷଣ  
ଧାତ୍ରିତି ସହ ଶେଷ କରୁଛି - 'କେହି  
ରହିନାହିଁ ରହିବେ ନାହିଁଟି ଭବରଙ୍ଗ  
ଭୂମି ତଳେ, ସର୍ବେ ନିଜ ନିଜ ଅଭିନୟ  
ସାରି ବାହୁଡ଼ିବ କାଳ ବଳେ ।'

ପୋଷଣ ପରାମର୍ଶ କେନ୍ତୁ ସ୍ଥାପନ  
ହୋଇଛି । ମାଆ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ରାଜ୍ୟର  
ସମସ୍ତ ଆଇଡ୍ରାଇସି ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ  
ମେଡ଼ିକାଲ ଅର୍ପିତର, ଷାଫନସ୍ଟ,  
ଏଧନୀମ, ଆଶା ଓ ଅଙ୍ଗନବାଢ଼ି କେନ୍ଦ୍ରକୁ  
ରାଶିମ ରିଆମାରାହି ।

ମା'କ୍ଷାରେ ଶିଶୁର ଶାରାତିକ  
 ବି କାଶ ଲାଗି ଆବଶ୍ୟକ  
 କାର୍ବୋହାଇଡ୍ରୋଟ, କ୍ୟାଲେସିଯମ,  
 ପ୍ରେଟିନ, ମିନେରାଲ୍, ଉଚାମିନ୍ ଭଳି  
 ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ପୋଷକ ତ୍ରୁଟି  
 ଭରିଛି । ତେଣୁ ପିଲା କ୍ଷାର ଖାଇବା  
 ଦୂରା ଏସବୁ ମା' ଶରାରରୁ ହ୍ରାସ ପାଉଛି,  
 ଯାହାକୁ ଭରଣୀ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।  
 ନଚେତ ମା'କୁ ଏସବୁ ଅଭାବଜନିତ  
 ଗୋଗ ହେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମ୍ପ୍ରେ  
 ସମସ୍ୟା ଦେଖାଦେବ । ଦୈନିକ ଭାଜ  
 ୩୦ ଗ୍ରାମ, ତାଳି ୩୦ ଗ୍ରାମ, କ୍ଷାର  
 ୧୦୦ ଗ୍ରାମ, ତେଲ, ଘି ୧୦ ଗ୍ରାମ  
 ଏବଂ ଚିନି, ଗୁଡ଼ ୧୦ ଗ୍ରାମ ଅଧିକ  
 ଖାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ରୁଚି,  
 ଦୁଃଖ, ଛେନା, ଫଳ, ଶାକ, ଲାଭ, ସନ୍ତୁଳା  
 ଓ ତଚକା ପନିପରିବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଖାଦ୍ୟ,  
 ଫଳରସଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅନ୍ୟ ସବୁ

ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟ ଖାଇପାରିବେ । ହେଲେ  
ଖାଦ୍ୟ ସୁଷମା, ସୁସାଦୁ ଏବଂ ସୁପାତ୍ୟ  
ହେବା ଜରୁରା । ଏ ସମୟରେ ପ୍ରତିର  
ପାଣି ପିଇବା ଦରକାର । ସ୍ଵନ୍ୟପାନ  
କରାଇବା ଦ୍ୱାରା ମା'ଦେହରେ ଥିବା  
ସମସ୍ତ ଗଛିତ ଚର୍ବ ଅଂଶ, ପୁଣିସାର ଓ  
ଶ୍ରେତସାର ଅଂଶ କମିଯାଏ । ଏହା  
ମା'ଦେହରୁ ଅଯଥା ଚର୍ବ ଅଂଶ ଓ  
ମୋଟାପଣିଆକୁ କମାଇ ଦେଇଥାଏ । ଶିଶୁ  
କ୍ଷୀର ଖାଇବା ଦ୍ୱାରା ମା'ର ମସ୍ତିଷ୍ଠରୁ  
ଅଙ୍ଗୁଣେସିନ ହରମୋନର କ୍ଷରଣ ହେବା  
ଦ୍ୱାରା ଜରାୟ ସଙ୍କୁଟିତ ହୋଇଥାଏ ।  
ମା'ର ମେନୋପଇ ଆଗରୁ ସ୍ଵନକର୍କଟ  
ରୋଗ ହେବା ଆଶଙ୍କା ଶତକଡ଼ା ଡଭ  
ଉଭାଗ କମିଯାଇଥିବା ବେଳେ ଡବର୍ଷ  
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵନ୍ୟପାନ କରାଇଲେ ମା'ର  
ସ୍ଵନକର୍କଟ ରୋଗ ହେବା ଆଶଙ୍କା ପ୍ରାୟ  
ରୁହେନାହିଁ । ତେଣୁ ମା'କୁ ଉଚ୍ଚରକ୍ତ ଚାପ  
ଓ ହୃଦୟାତ ହେବା ଆଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ କମ  
ଆଏ ।

ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ, ଶିଶୁଭୋଗ  
ବିଭାଗ, ପକ୍ଷୀରମୋହନ ମେଡ଼ିକାଲ  
କଲେଜ, ବାଲେଶ୍ୱର, ଦୂରଭାଷ :  
୯୪୩୭୧୯୪୦୭୪

# କୃଷି ଦୂନିଆ

## ଧାନ ଫେଲର କୀଟ ପରିଚାଳନା



ପ୍ରସ୍ତୁତି - ଡାଁ ଶୁଭମ  
ସଂଯୋଜକ, କୃଷି ଦୂନିଆ

ଚକତା ପୋକ- ଧାନ ର ଏକ ପ୍ରମ୍ବଣ ଉତ୍ସାହ ହୁଏଥାରୀ କାଟେ ଭାବେ ଚକତା ପୋକ ଦେଖି ଜଣାଯାଇଥାରୀ। କୃଷି ବିଜ୍ଞାନରେ ଏହାକୁ 'ବ୍ରାହ୍ମନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋପର' ବୋଲି କୁହାଯାଏ। ତେବେ ଚକତା ପୋକ ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନୋଟି ପ୍ରତି ଦେଇ ଗଢି କରିଥାଏ-ଅଣ୍ଟା-ଅର୍ଦ୍ଧକ-ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କାଟ। ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କାଟ ଦେଖୁବାକୁ ମାଟିଆ ଜାଗର ସ୍ବା କାଟରି ୫୫.୮ ମି.ମି ଲମ୍ବା ହୋଇଥିବା ବେଳେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କାଟି ୪-୪.୫ ମି.ମି ଭିତରେ ଲମ୍ବାଯାଏ। ପତ୍ର ର ମାତ୍ର ଭାଗରେ ଅଣ୍ଟା ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଯାଏ (୨-୨) ଅଣ୍ଟା ଟି ଧଳା ଓ କଳା ଆକୁଡ଼ିର ହୋଇଥାଏ। ସମ୍ମଣ୍ଜ ଜୀବନ ବ୍ରାହ୍ମନ ୧୮-୨୨ ଦିନ ଭିତରେ ଶେଷ ହୋଇଥାଏ।

ଲମ୍ବଣ- ଏହାର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କାଟି ଗଛର ଡଳ ଭାଗର ରସକୁ ଶୋଷି ଶୋଷି ଖାଇଯାଇଥାଏ।

ଖାଇବା ସମୟରେ ଏହା ଏକ ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ନିର୍ମିତ କରିଥାଏ। ଯାହା ଫଳରେ

(ହୋପର ବର୍ନ) ଲମ୍ବଣ ଦେଖାଯାଇଥାଏ। ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ହଳଦିଆ ପଢିଯିବା ସହିତ ଗୋଲାକୁଡ଼ି ଆକାରରେ ଗଛ ଶୁଖ୍ୟାଏ। ଏହା ଯେଉଁ ଧାନ ଗଛକୁ ଆକୁମଣ କରିଥାଏ, ତାହାର କାଣ୍ଡ ଭାଗ ଶୁଖ୍ୟାଏ ଓ ଏହା ରହିଥିବାରେ କୁଟା ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରତିକାର - \*

ଚକତା କାଟ

କାଣ୍ଡରେ ଅବସ୍ଥାରେ ଏକ କିଷମକୁ ଦିଗ୍ଜ୍ୟ ଥର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

\* ପୋକର ଗଢିଯିବା କାଣ୍ଡରେ କାଟିବାରାଣ ବାହାରିବା ପରେ ଧାନ ପତ୍ରର ଅଗ ଭାଗକୁ କାଟି ଛୋଟଛୋଟ ନଳୀ ତିଆରି କରନ୍ତି । ନଳୀ ଭିତରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି । ଏହା ନଳୀ ଶୁନିକ ପାଣିରେ ସହଜରେ ଭାସି ପାରେ ।

ପ୍ରତିକାର -

ଏହି ପୋକ ଦାଉରୁ ରଖିବା ପାଇଁ କାର୍ବୋପ୍ଲ୍ୟୁରାଶ ଦାନା ଏକବରୁ ୧୦ କି.ଗ୍ରା, ଏପିଫେଟ ଏକଲିଟର ପାଣିରେ ୧୫ କି.ଗ୍ରା ମିଶାଇ ୩-୪ ଥର ସ୍ଵେ କରନ୍ତୁ ।

\* ଧାନ ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି । ଏହା ନଳୀ ଶୁନିକ ପାଣିରେ ସହଜରେ ଭାସି ପାରେ ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି । ଏହା ନଳୀ ଶୁନିକ ପାଣିରେ ସହଜରେ ଭାସି ପାରେ ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।

\* ଜମିର ମଣ୍ଡ ଭାଗରେ କାଣ୍ଡରେ ରହି ପତ୍ରର ସବୁକ କଣିକାକୁ କୋରି କୋରି ଖାଇଥାନ୍ତି ।



# ମୋ ଓଡ଼ିଶା



ପୋଲିସ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦାରୀରେ ଗଣଧାରଣା



କୋଣାର୍କ (ପିଏନ)-କୋଣାର୍କ ଆନାନ୍ଦରେ ଶିମିଲ ଗ୍ରାମ ପିଏନ୍ଦରେ ଦୂର ରାଜନୈତିକ ଗୋପନୀୟ ବିବାଦ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ଯୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପୋଲିସ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନହେବାରୁ ସରପିଲାଙ୍କ ସମର୍ଥକଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୋଣାର୍କ ଆନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗଣଧାରଣା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଘଟଣାରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଗତ ଗା ତାରିଖ ଦିନ ଶିମିଲ ଗ୍ରାମ ପିଏନ୍ଦରେ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତ ସରପିଲାଙ୍କ ସାଇଂକ ଅଭସ୍ଥାରେ ପାଠ ପଡ଼ିବା ପାଇଁ ଭାବରେ ଅନୁପସ୍ଥିତରେ ଶିମିଲ ଗ୍ରାମ ପିଏନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି କାର୍ଯ୍ୟରେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ମାରଧର କରି ଅଶ୍ଵାବ୍ୟ ଭାଷାରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ କରିବା ସହ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟର କରାରି କରି କିଛି ଫାଇଲ ନେଇ ଯାଇଥିବା କୋଣାର୍କ ଆନାରେ ଲିଖିତ ଅଭିଯୋଗ ହେଉଛି । ଲିଖିତ ଅଭିଯୋଗରୁ ଜଣାପଢିଛି କି ବିଜୟ କୁମାର ସେୟେ, ଶରତ କୁମାର ବରାକ, ହୁରୁଷ କୁମାର ବରାକ, ରଜନୀ ସେୟେ, କୁଷମାନାନ ବାରିକ, ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ବାରିକ, ସତୋଷ ବରାକ ଓ ବଚକିଶୋର ସେୟେଙ୍କ ସମେତ ୨୦୯୦ ରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତ ପିଏନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଏପରି କାଣ୍ଟ ଭାବରେ ପାଇଁ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ତାଳା ପକାର ରଖୁଥିବା ସରପିଲାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ସ୍ଵାର୍ଗ ଅଭିଯୋଗ କରିଛି । ଅଭିଯୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମାମଳା ରୁକ୍ତ ହୋଇ ବିରିନ୍ଦ ଦପା ଲାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ପୋଲିସ ଏହି ଘାସାର୍ଥୀଙ୍କ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବେ ଶାମକବନର ଏହି ଗୋପିତିର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବାରମାର ଏପରି କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପାଇଁ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ତାଳା ପକାର ରଖୁଥିବା ସରପିଲାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ସ୍ଵାର୍ଗ ଅଭିଯୋଗ କରିଛି । ଅଭିଯୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମାମଳା ରୁକ୍ତ ହୋଇ ବିରିନ୍ଦ ଦପା ଲାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ପୋଲିସ ଏହି ଘାସାର୍ଥୀଙ୍କ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବେ ଶାମକବନର ଏହି ଗୋପିତିର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବାରମାର ଏପରି କରୁଥିଲେ । ଲାଗାଣ ବର୍ଷା ହେଉଥିଲେ ବିରାଜର ପାଇଁ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପାଇଁ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ତାଳା ପକାର ରଖୁଥିବା ସରପିଲାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ସ୍ଵାର୍ଗ ଅଭିଯୋଗ କରିଛି । ଅଭିଯୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମାମଳା ରୁକ୍ତ ହୋଇ ବିରିନ୍ଦ ଦପା ଲାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ପୋଲିସ ଏହି ଘାସାର୍ଥୀଙ୍କ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବେ ଶାମକବନର ଏହି ଗୋପିତିର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବାରମାର ଏପରି କରୁଥିଲେ ।



